

Elly
Griffiths

HARBINDER KAUR TUTKII

Särkyneen
sydämen
murhat

TAMMI

ELLY GRIFFITHS

Harbinder Kaur tutkii -sarja:

- Muukalaisen päiväkirjat (2018, suom. 2022)
- Murhan käsikirjoitus (2020, suom. 2023)
- Särkyneen sydämen murhat (2022, suom. 2024)

Ruth Galloway -sarja:

- Risteyskohdat (2009, suom. 2017)
- Januksen kivi (2010, suom. 2017)
- Jyrkänteen reunalla (2011, suom. 2018)
- Käärmeen kirous (2012, suom. 2018)
- Korppikuningas (2013, suom. 2019)
- Kadonneet ja kuolleet (2014, suom. 2019)
- Aavekentät (2015, suom. 2020)
- Siniviittäinen nainen (2016, suom. 2020)
- Maan alla (2017, suom. 2021)
- Musta enkeli (2018, suom. 2021)
- Kivikehä (2019, suom. 2022)
- Lyhdynkantajat (2020, suom. 2022)
- Ruth Gallowayn joulu (2012, suom. 2022)
- Yöhaukat (2021, suom. 2023)
- Lukittu huone (2022, suom. 2023)

Elly Griffiths

Särkyneen sydämen murhat

Suomentanut
Riina Vuokko

TAMMI

HELSINKI

Sivun 69 sitaatin John Miltonin teoksesta
Kadotettu paratiisi on suomentanut Yrjö Jylhä.

Sivujen 52, 256, 257 ja 296 sitaatit William Shakespearen näytelmästä
Myrsky on suomentanut Eeva-Liisa Manner.

Sivun 138 sitaatin William Shakespearen näytelmästä
Myrsky on suomentanut Paavo Cajander.

Sivun 53 sitaatin Charlotte Brontën romaanista
Kotiopettajattaren romaani on suomentanut Tyyni Tuulio.

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS *Bleeding Heart Yard*

ILMESTYI ISOSSA-BRITANNIASSA 2022.

COPYRIGHT © 2022 BY ELLY GRIFFITHS

ALL RIGHTS RESERVED INCLUDING THE RIGHTS OF
REPRODUCTION IN WHOLE OR IN PART IN ANY FORM.

SUOMENKIELINEN LAITOS © RIINA VUOKKO JA TAMMI 2024

TAMMI ON OSA WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖTÄ.

PAINETTU EU:SSA

ISBN 978-952-04-5767-9

John Maxtedin muistolle

”Nytkö, ystäväni, riemuitset
kun minä kärsin kituen?
Itsellesi löysitkö
toisen vuoteen pehmoisen?”

Niin, tässä nyt ma makoilen
huoletonna ain,
kun kuolleen miehen kultasen
ma omakseni sain.”

A. E. HOUSMAN, ”IS MY TEAM PLOUGHING?”
RUNOTEOKSESTA *POIKA SHROPSHIRESTÄ*

”Sydämellä on syynsä, joita järki ei ymmärrä.”

BLAISE PASCAL, *MIETTEITÄ*

Prologi

Cassie

Onko mahdollista unohtaa, että on tehnyt murhan? No, tulin kertomaan, että kyllä on. Ei tietysti aivan kokonaan. Mutta ei sitä arkielämässä oikein koskaan tule muistaneeksi. Jossain vaiheessa minulla ja Petellä oli jopa tapana käydä murhamysteeri-juhliissa. Panostettiin pukeutumiseen, kokoonnuttiin jonkun kotiin ja sitten jokainen esitti käsikirjoitettua roolia. Oli johtolankakortteja, lavasteita ja välineistöä, jopa taustamusiikkia. Tarinat sijoittuvat maalaiskartanoon tai jokilaivalle Mississippille. Tai jotain vastaavaa. Etenin uhkapelipöydän iloluontoisen Ellie-neidin roolista kartanon kokiksi, rouva Beachamiksi. Alkuillasta roolit pysyivät hyvin yllä, mutta jossain vaiheessa kaikki alkoivat olla liian päissään eikä kukaan enää jaksanut välittää johtolangoista. Se oli ärsyttävää. Minä olisin mieluummin noudattanut sääntöjä.

Lapset taas halusivat aina leikkiä silmäniskumurhaajaa. Se oli ihanan helppo leikki lastenjuhliin ja piti koko porukan hiljaisena ties miten pitkään. Kaikki sulkeutuivat alakerran kylpyhuoneeseen, ehkä kymmenkunta lasta, vain salapoliisiksi valittu jätettiin istumaan onnettoman portaikkoon. Muutama minuutin kuului pelkkää kikatusta, mutta sitten kylpyhuoneesta kiiri veret seisauttava kiljaisu, ovi avattiin ja joku lapsista makasi lattialla vessanpytyn ja tiskialtaan välissä. Sitten salapoliisiin oli selvitettävä syyllinen, ja aina joskus minä hiukan autoin. ”Ihan epistä, äiti”, Lucy ja Sam sanoivat.

Siitä oikeasta murhasta oli niin kauan, että tuntui kuin kaikki se olisi tapahtunut jollekin aivan toiselle ihmiselle. Kai me kaikki näemme kahdeksantoistavuotiaan itsemme ikään kuin eri ihmisenä, mutta kun minä näen valokuvia siitä hymyilevästä, vaa-leatukkaisesta työstä, en välttämättä ollenkaan tunnista häntä itsekseeni. Mitä hän ajatteli, ketä hän rakasti, millaista musiikkia hän kuunteli? En muistanut enää. Dissosiaatio on sana, jonka muistan psykologian opinnoistani. Taisin joskus kirjoittaa määritelmänkin johonkin vihjekorttiin: ”Mielen prosessi, jossa ihminen irrottautuu ajatuksistaan ja kokemuksistaan... liittyy usein lapsuudessa koettuun traumaan.” En olisi kuitenkaan ikinä uskonut, että sellaisen kanssa voi elää tyytyväisenä. Kuka oli se tyttö vanhoissa koulukuvissa? En minä ainakaan.

Koulua en silti ollut pystynyt kokonaan unohtamaan. Myös Pete oli käynyt Manor Parkia, ja hänellä oli vähän väliä jalkapallo- tai rugbyjoukkueen tapaamisia. Ja pidinhän minäkin yhteyttä pariin vanhaan koulukaveriin. En halunnut tavata heitä, halusin vain tietää, missä he olivat. Pete pyysi minua joskus mukaansa tapaamisiin, mutta en ikinä lähtenyt. ”Mitä sitä menneitä muistelemaan”, minä sanoin. ”Katson mieluummin eteenpäin.” Tulevaisuus näytti nimittäin hyvältä. Lapset kasvaisivat, menisivät yliopistoon, perustaisivat perheen. Pete ja minä jäisimme eläkkeelle, meillä olisi enemmän aikaa ja lähtisimme maailmanympärimatkalle, pitäisimme vihdoinkin välivuoden, johon meillä ei silloin nuorena ollut varaa. Rakastin tulevaisuutta. Menneisyydestä en pahemmin välittänyt.

”Antaa Cassien ottaa rennosti, hän on sen ansainnut”, oli Peten äidillä tapana sanoa. ”Et aina kättäisi häntä niihin tapauksiin. Kaikenlaista tekemistä on muutenkin ihan riittämiin. Kun on sellainen työ.”

Siinäkin on yksi juttu, johon voi ryhtyä, jos haluaa unohtaa. Voi ryhtyä poliisiksi.

Luku 1

Harbinder

Lauantai, 21. syyskuuta 2019

Harbinder Kaur katselee ulos vuokrakämpänsä ikkunasta. Lontoo, hän ajattelee. Pelkkä sana loihtii esiin melkoisen kuvacocktailin. Luokkaretkiä, muovin ja oksennuksen hajua bussissa, väritystehtäviä Towerin museossa, poseerausta julkiksia esittävien vahakabinettinukkejen kanssa. Ystävän kanssa tehtyjä viikonloppureissuja, musikaaleja, illallisia Sohon ravintoloissa, joissa kumpikaan ei ymmärtänyt mitään viinilistasta. Muutama satunnainen työreissu, hän ja Neil seisoskelemassa kustantamossa ja ihmettelemässä kirjapinoja ja sitä, että on olemassa aikuisia ihmisiä, joiden nimi on Jelli. Lontoon olympialaiset, viimeinen kerta kun Harbinder on tuntenut itsensä isänmaalliseksi. Lontoon palo. London Calling. Londinium. London Pride.

Ja nyt Harbinder asuu tässä lumotussa ja kirotussa kaupungissa. Hänellä on huone kimppekämpässä ja työ rikoskomisariona Suur-Lontoon poliisilaitoksen rikostutkintaosastolla (väkivaltarikosten yksikössä). Hän ei pysty salaamaan riemuaan siitä, että johtaa nyt henkirikosten tutkintatiimiä Länsi-Kensingtonissa, alueella jonka nimi on jostain kumman syystä Dalgarno. On vieläkin vaikea uskoa, miten nopeasti kaikki on tapahtunut. Hetki sitten Harbinder asui vielä vanhempiensa luona Shorehamissa Länsi-Sussexissa ja valitti työstään sekä työkavereistaan, erityisesti Neilistä, katsoi joka ilta *Bonesin*

uusintoja ja pelasi puhelimella. Ja siinä samassa hän olikin sitten suorittanut komisariokokeen, hakenut työpaikkaa, lastannut vähän omaisuutensa Neilin veljen pakettiautoon ja muuttanut Barlby Road 45:n kadunpuoleiseen makuuhuoneeseen.

”Nyt sitä ollaan sitten lontoolaistyyttöä”, oli äiti sanonut antaessaan hänelle suukkoa poskelle. Äidin äänessä oli ollut aitoa ihailua, joka tosin oli hiukan lässähtänyt kun äiti heti seuraavaan hengenvetoon jatkoi: ”Pääseehän sieltä sitten pois, jos tuntuu ettei pärjää.”

”Isossa kaupungissa pitää muistaa olla varovainen”, oli isän neuvo. ”Siellä ei ole ollenkaan yhtä leppoisaa kuin meillä täällä rauhallisessa Sussexissa.” Isän äänessä erottui häivähdys ironiaa, mikä ei tietysti ollutkaan ihme, kun otti huomioon kaikki murhajutut, joita Harbinder oli päätenyt heidän mukamas turvallisessa merenrantakaupungissaan selvittelemään.

”En kyllä välittäisi asua Lontoossa”, sanoi Neil, joka oli ystävällisesti lupautunut ajamaan muuttokuormaa.

”Mikset?” Harbinder kysyi. ”Liikaa ruskeaihoisia?”

”Ei”, Neil sanoi. ”Liikaa rikoksia.”

”Poliisejahan tässä ollaan”, Harbinder sanoi katsellessaan kauhistuneena ruuhkaa jo uloimmalla kehätiellä. ”Mitään rikoksia parempaa ei olekaan.”

Kyllähän hän tiesi, mitä Neil tarkoitti. Lontoo oli yhtä kuin vakava rikollisuus. Ei pelkästään murhia, jotka olivat usein suorastaan tylsän arkipäiväisiä, vaan huumeita, järjestäytyneitä rikollisuutta, jengejä, ihmiskauppaa. Kaikki ihmislunnon pahimmat puolet, Harbinder ajatteli ja värähti, mutta vain osin inhosta. Ohi vilahteli kauppoja, joiden ikkunat oli naulattu umpeen, ja publi nimeltä Dr Crippen’s. Nyt oltuaan uudessa työpaikassa kuukauden verran hän oli kuitenkin saanut pettymyksekseen huomata työpäivien täyttyneen lähinnä palavereista ja uusien tietokoneohjelmien opettelusta. Mutta ainakin hänellä oli nyt oma työhuone, jonka ovesa luki ”rikoskomisario Harbinder Kaur”. Hän yritti ottaa Neiliä varten selfietä, mutta ei saanut

kasvojaan ja nimikylyttä mahtumaan samaan kuvaan. Hänen rikosylikonstaapelinsa Cassie Fitzherbert oli tarjoutunut ottamaan kuvan, mutta mitäpä hauskaa sellaisessa kuvassa olisi ollut.

Harbinder pitää Länsi-Lontoosta. Hänen huoneensa on tylsän ja jyrkän kaupunkitalon ylimmässä kerroksessa Wormwood Scrubsin puistoon johtavan pitkän, kaartuvan tien varressa, mutta lähellä on kaunis puisto ja sopivasti kauppoja, kahviloita ja ravintoloita. Viikonloppuisin hän kuljeskelee kaupungilla ja vilkuilee aina välillä näyteikkunoiden heijastuksista, miltä näyttää farkuissaan ja nahkatakissaan. On syyskuu, kuulas ja kirkas syksy. Kauppoihin alkaa ilmestyä kurpitsoita, ja Harbinderin ikkunan takana kasvava puu muuttuu vihreästä lämpimän keltaisen kautta punaiseen kuin väärään suuntaan vaihtuva liikennevalo.

Vaikka Harbinder olikin kiusoitellut Neiliä ihan huvikseen, hänelle kieltämättä tekee hyvää asua monikulttuurisessa kaupungissa. Aluksi hän luuli aina näkevänsä isänsä tai jommankumman veljistään, kun jossain tuli vastaan turbaanipäinen sikhimies. Oli virkistävää, joskin vähän outoa, ettei ollutkaan bussin ainoa ei-valkoinen. Työpaikallakaan hän ei ole ainoa ei-valkoinen naispoliisi. Vaikka onkin ainoa rikoskomisario.

Kämpäkaverit sen sijaan ovat valkoistakin valkoisempia. Jeanne on Skotlannista, hänellä on punaiset hiukset ja melkein läpikuultava iho. Mette on tanskalainen, pitkä ja vaaleatukkainen, ja hän pyöräilee uhkarohkeasti jopa Scrubs Lanen painajaismaisen risteyksen poikki. Jeanne on opettaja ja Mette on arkkitehti. Harbinder ei tunne heitä kovin hyvin, mutta ovat he käyneet pizzalla yhdessä ja he juttelevat aina kun sattuvat yhtä aikaa keittiöön. Asunnossa ei ole minkäänlaista olohuonetta, joten kaikki viettävät yleensä aikaa omissa huoneissaan. Harbinderia se ei haittaa, mutta aina joskus, kun hän pelaa avoimen ikkunan ääressä Panda Popia ja kuuntelee vastapäisistä asunnoista kantautuvaa musiikkia, hän huomaa ajattelevansa: eikö Lontoolla tämän kummempaa tarjottavaa ole?

Nyt on lauantai-ilta ja Harbinder istuu taas ikkunan ääressä. Ei hänellä nyt varsinaisesti koti-ikävä ole, niin hän tiukasti itselleen väittää, mutta hiukan kaihoisa olo on silti. Eilen kun hän oli kulkenut pitkin South Bankia, katsellut turisteja kuljettavia jokilaivoja ja Thamesissa kelluvaa epämääräistä hylkytavaraa, hän oli hämmästykseseen huomannut kaipaavansa merta. Harbinder ei ole mikään innokas uimari, hän ei välitä edes merenrantakävelyistä niin kuin ystävänsä Benedict, mutta hän pitää siitä, että meri on joka päivä erilainen, siitä että merta eivät hänen murheensa liikuta vaan se keskittyy vain omiin lasku- ja nousuveisiinsä. Hän kaippaa silmäkantamattomiin jatkuvaa avaruutta. Thames on liian kapea, ja välillä Lontoo tuntuu liian suurelta.

Mutta jos hän olisi Shorehamissa kuuntelemassa, kun isä ja äiti kinastelevat television kyvynetsintäohjelmia katsoessaan, hän tuntisi vain olevansa ansassa ja lisäksi säälittävä. ”Harbinder Kaur asuu vielä kolmekymmentäkahdeksanvuotiaana vanhempiansa luona”, kuuluu pilkallinen selostus hänen päässään. ”Harbinder on lesbo, ja vaikka vanhemmat sen periaatteessa tietävätkin, yhtään tyttöystävää hän ei ole koskaan tuonut näytille. Harrastuksiin kuuluvat veljien kanssa väittely ja aivotomien kännykkäpelien hakkaaminen.” Nyt selostajalla on sentään vähän parempaa sanottavaa: ”Harbinder Kaur, kolmekymmentäkahdeksan, on töissä Lontoon poliisin rikososastolla ja asuu kimppakämpässä kahden muun uranaisen kanssa.” Se ei tietysti muuta sitä tosiseikkaa, että hän on lauantai-iltana yksin huoneessaan, kuuntelee Metten television ääniä seinän takaa ja miettii, joko tähän aikaan kehtaisi vaihtaa pyjaman päälleen. Jeanne on ulkona poikaystävänsä kanssa.

Harbinderia ei juuri kukaan kutsu minnekään. Kim, yksi hänen konstaapeleistaan, mainitsi kerran, että koko tiimi oli lähdössä baariin juhlimaan jonkun siirtymistä eläkkeelle. ”Tule mukaan, pomo. Meillä on aina hauskaa.” Harbinderin pitäisi kyllä mennä, sen hän tietää. Hän haluaa näyttää työkavereilleen,

että kumoa tuoppeja aivan yhtä mielellään kuin poliisilaitoksella kaikki muutkin, vaikka nyt sattuukin olemaan pienikokoinen sikhinainen. Hän on myös odotellut sopivaa hetkeä tulla kaapista työpaikalla. Se on vaikeampaa kuin uskoisi. Ei hän halua asiasta mitään numeroa tehdä, mutta jos sitä ei pian jotenkin paljasta, kaikki olettavat, että hän on hetero. Muutenhan sitä voisi vain ohimennen sanoa jotain tyttöystävästä, mutta ongelma onkin siinä, ettei hänellä ole tyttöystävää. Ajatus siitä, että koko illan yrittäisi muka nauttia juhlista vaikka oikeasti vain odottaisi sopivaa hetkeä, jolloin saisi lausuttua L-sanan, tuntuu niin masentavalta, että Harbinder tietää jo jättävänsä koko baarireissun väliin.

Pitäisikö soittaa äidille? Mutta jos hän soittaa, Bibi yrittää vain taivutella häntä tulemaan huomenna sunnuntailounaalle. Bibi suhtautuu sunnuntaiaterioihin yhtä pakkomielteisesti kuin kuka tahansa katolinen ja haluaa koota samaan huoneeseen niin monta sukulaista kuin vain on inhimillisesti katsoen mahdollista. Harbinder ajattelee perheen ruokakaupan yläkerrassa sijaitsevaa asuntoa ja sydäntä kirpaisee, vaikka hän tietääkin että kestäisi veljiään tuskin puoltakaan tuntia ennen kuin taas kaipaisi omaan rauhaansa. Parempi vain mennä nyt ajoissa nukkumaan ja käyttää sitten huomina vapaapäivä Lontoon tutkimiseen, käydä vaikka muutamalla torilla, syödä jotain eksoottista ruokaa ja lähettää kuvia Neilille. ”Me lontoolaiset kutsumme riisipalloja arancineiksi.” Ruuan ajattelemisesta muistuu mieleen, että eihän hän ole vielä syönytään. Mitähän ruokakomerossa olisi? Varmaan vähän pastaa ja purkkitomaatteja. Harbinder ei ole likimainkaan yhtä hyvä kokki kuin äitinsä eikä hän nyt kestä ajatellakaan mitään sellaista, mikä muistutaisi kodista.

Mauttoman pasta-annoksen ja muutaman *Bones*-jakson jälkeen Harbinder päättää, että on jo nukkumaanmeno aika. Hän miettii, kävisikö suihkussa, mutta päättää olla käymättä. Kylpyhuoneessa on jääkylmä ja aina on vaarana törmätä Metteen,

joka ei katso tarpeelliseksi pukeutua asunnossa liikuskellessaan. Ehkä se liittyy hänen pohjoismaalaisuuteensa, mutta häiritsevää se on, ja Harbinder tuntee itsensä aina kovin häveliääksi kun kietoo mukavan Marks & Spencer -aamutakkinsa ympärilleen. Ehkäpä hän harjaa vain hampaat ja käy sitten nukkumaan. Harbinder on juuri sulkemassa tietokonettaan, kun puhelin soi.

Soittaja on yksi hänen tiiminsä poliiseista, rikosylikonstaapeli Jake Barker. Harbinder yrittää palauttaa mieleensä, kuka heistä Jake taas olikaan. Lyhyt, tummahko, joku niistä kaikista, joiden korostusta Sussexissa syntynyt Harbinder pitää ”pohjoisena”.

”Hei, Jake. Onko sattunut jotain?”

”Hei pomo.” Harbinderista tuntuu mukavalta, kun puhelulaan pomoksi. Saisipa sen puhelimen soittoääneksi. ”Tuli juuri ilmoitus. Selittämätön kuolemantapaus. Voisi olla hyvä, jos pääsisit paikalle.”

”Selittämätön kuolemantapaus?” Ei yhtä hyvä kuin epäilyttävä kuolemantapaus, mutta piristää nyt tätä lauantai-iltaa kuitenkin.

”Mies löydetty kuolleen kesken luokkakokouksen.”

”Kiinnostavaa.”

”Odota nyt, että kuulet kuka.”

”En erityisemmin tykkää odottelusta tällaisissa jutuissa.”

”Garfield Rice. Parlamentin jäsen Garfield Rice.”

Jopa Harbinder, joka on allerginen politiikalle, tietää Garfield Ricen.

Luku 2

Harbinder

”Luokkakokous oli Manor Parkin koulussa”, Jake sanoo. ”Ja senhän nyt tietää, millaista väkeä siellä on.”

Harbinderilla ei ole aavistustakaan. Hän ajattelee vanhaa kouluun Talgarthia, josta lähiseudun asukkaat olivat puhuneet ääni kauhusta väristen, aivan kuin ”Talgarthin oppilaat” olisi ollut vain koodinimi ryösteleville viikinkijoukoille. Ei se silti ollut yhtään hullumpi paikka, vaikka sekin oli sitten jossakin vaiheessa ollut murhatutkinnan keskipisteessä. Mikä kumma näissä oppilaitoksissa vetääkin sellaista puoleensa, Harbinder miettii.

”En ole täältäpäin kotoisin”, Harbinder sanoo. Jake sukkuloi auton ratissa tottuneesti pitkin Lontoon katuja kuin tuntisi niistä jokaisen, vaikka hänen puheessaan ei kuulukaan paljasjalcaisten lontoolaisten cockney-korostusta. Kunnan cockneyksi kai lasketaankin vain, jos on syntynyt siellä minne Bow’n kellot kuuluvat. Mitkä ne sitten ovatkin. Johonkin lastenloruun se kai liittyy, niin Harbinder muistelee. ”Kynttilän valossa käy nukkumaan, kirveellä sulta nyt pää katkaistaan.” Mukavammankin kehtolaulun voisi keksiä.

”Se on näitä eliittikouluja”, Jake sanoo ja oikaisee vanhan vuokrakasarmialueen korkeiden muurien ja surullisten nurmikkoalueiden välistä.

”Joku sisäoppilaitosko?” Harbinder sanoo ja miettii, miten kummallinen koko koulujärjestelmä on, superrikkaat haluavat lähettää lapsensa kalliisiin yksityisiin laitoksiin.

”Ei, periaatteessa ihan tavallinen koulu”, Jake sanoo. ”Mutta sellainen, mihin kaikki trendikkäät, vasemmistolaisittain ajattelevat vanhemmat passittavat lapsensa. Poptähdet ja näyttelijät. Työväenpuolueen poliitikot. Koulu on ilmainen, mutta kotiosoite pitää olla Chelseassa, mikä yleensä tarkoittaa että olisi kyllä varaa lukukausimaksuihinkin. Mutta vanhemmat ovat joko liian pihejä tai liian periaatteellisia.”

Jaken kommentin rivien välitkin oli lastattu täyteen asiaa, Harbinder ajattelee. Hän tietää, että Jake on naimisissa ja että hänellä on yksi lapsi. Rikosylikonstaapelin palkalla ei varmasti ole varaa asuntoon mistään Chelsean suunnaltakaan. Ehkä hän on vain katkera, kun ei pysty lähettämään omaa lastaan Manor Parkiin seurustelemaan poptähtien jälkikasvun kanssa.

”Mitä Garfield Rice teki sellaisessa trendikkäässä koulussa?” Harbinder kysyy.

”Siellä oli menossa luokkakokous”, Jake sanoo. ”Oletan, että hänkin oli koulun entisiä oppilaita.”

”Ja sitten hänet löydettiin kuolleena vessasta?” Sen verran Harbinder oli ehtinyt hälytysraportista lukea.

”Epäillään huumeiden yliannostusta”, Jake sanoo. ”Tätä repostellaan kohta jokaisessa lehdessä.”

”Ne haaskalinnut”, Harbinder sanoo, sillä niin heidän odoteaan juorulehtiin suhtautuvan. Mutta salaa hän toivoo, että hänen vanhempiansakin silmiin osuu kohta, jossa sanotaan: ”Rikokomisario Harbinder Kaur, joka vastaa tapauksen tutkinnasta...”

Ensi näkemältä Manor Park on pettymys. Harbinder oli odottanut joko mahtipontista goottilaislinnaketta tai kiiltävää modernia rakennusta, sävytettyä lasia ja kattopuutarhaa. Mutta koulurakennukset ovat ehkä kuusikymmentäluvulta, betonikuutioita, joiden välillä kulkee metalliritilöillä päällystettyjä kulkureittejä. Pimeässä rakennukset kohoavat uhkaavina, pihan valot paljastavat vain laikkuja harmaista nurmikentistä ja seinien paljaasta tiilipinnasta.

Sisäänkäynnin vieressä seisoo kaksi univormuihin pukeutunutta poliisia. *Manor Parkin koulu. Rehtori: Sonoma Davies.*

Harbinder näyttää virkamerkkiään.

”Missä vainaja on?”

”Paikallaan vielä, rouva komisario.” Jos Harbinder jostain puhuttelusta pitää vielä enemmän kuin ”pomosta” niin tästä.

”Onko ambulanssi jo käynyt?”

”On, totesivat vain vainajan kuolleeksi.”

Se on hyvä uutinen – se tarkoittaa, että Harbinder voi heti määrätä rikospaikkatutkinnan.

”Pyysimme kaikkia läsnäolijoita odottamaan kirjastossa”, konstaapeli sanoo. ”Osa on hiukan tolaltaan.”

Värikkäämpääkin ilmaisua voisi ehkä käyttää, jos vanhojen koulukavereiden porukasta yksi on yhtäkkiä kuollut kesken juhlien, Harbinder ajattelee. Kello on sitä paitsi kohta jo yksitoista ja suurin osa juhlijoista on luultavasti juovuksissa. Odottavissa on kannipäistä itkuä.

”Veisitkö minut sinne”, Harbinder sanoo ja lähettää kävellessään viestin rikospaikkatutkijoiden tiimille.

Sana ”kirjasto” osoittautuu harhaanjohtavaksi. Harbinder odottaa kirjahyllyjen täyttämää huonetta, ehkä tammipanelointia seinillä ja ikkunapenkkejä, samanlaista kuin Talgarthin vanha kirjasto oli, mutta huone johon Harbinder astuu on jälleen vain moderni, ankea tila. Metallisia kirjahyllyjä on vain seinää vasten. Huone on sentään koristeltu valoketjuilla, ja sivupöydällä on stereot – kaikesta päätellen paikalla on harrastettu kaikista mahdollisista ajanvietteistä sitä kaikkein säälittävintä: nostalgiadiskoa.

Nyt kukaan ei tanssi. Entiset oppilaat istuskelevat salin laidoilla. Suurin osa on hiljaa, joku nyhykkyttää aavemaisen tasaista, kimeää nyhykkytystä. ”Pomo?” joku sanoo.

Harbinder kääntyy ja näkee tiimensä rikosylikonstaapelin Cassie Fitzherbertin. Cassieta tosin hädin tuskin tunnistaa. Töissä hänellä on aina hiukset tiukalla poninhännällä ja yllä

yleensä jotakin tummaa ja muodotonta. Nyt vaaleat kiharat hajallaan sekä olkapäät ja rintavaon paljastavassa puserossa Cassie on aivan eri ihminen. Huomattavan viehättävä ihminen, Harbinder huomaa kiusaantuneena ajattelevansa.

”Cassie. Mitä sinä täällä teet?”

”Olin luokkakokouksessa”, Cassie sanoo. ”Kävin Manor Parkia.”

”Hyvä”, Harbinder sanoo. ”Sinusta voi olla hyötyä. Ellet sitten ole juonut liikaa. Mutta et kaiketi ole?”

”En”, Cassie sanoo. ”Olen kuskina. Mieheni on täällä myös. Oli hänen vuoronsa vetää kännit.” On vaikea sanoa, vitsaileeko Cassie. Hän viittaa kohti vantteraa miestä, joka istuu tuolilla hajareisin ja tuijottaa lattiaan. Miehen kasvot ovat kalpeat ja niillä on juuri sellainen keskittynyt ilme, josta tietää ihmisen kohta oksentavan. Harbinder toivoo, ettei mies oksenna ainaakaan täällä ja sotke rikospaikkaa vielä entisestään.

”Tunsitko vainajan?” hän kysyy Cassielta.

”Tunsin, olimme samalla vuosikurssilla.”

”Tule mukaan. Jake, jää sinä ottamaan nimet ja osoitteet ylös.”

Käytävällä risteilee poliisin eristysnauhaa. Ruumis makaa vessojen oviaukossa puolittain käytävällä, puolittain näkymättömissä. Harbinder näkee tummat hiukset, jotka ovat valahtaneet päälleen kaljun laikun yli, ja kalliilta näyttävän valkoisen paidan. Kenkiä ei näy, mikä on ärsyttävää. Harbinder panee aina merkille kengät.

”Yritettiinkö häntä elvyttää?” Harbinder kysyy Cassielta.

”Aisha yritti. Hän on lääkäri.”

”Pyytäisitkö hänet tänne.”

Aisha on pienikokoinen nainen, joka on peittänyt päänsä hijabilla. Ainakin hän on selvin päin, Harbinder ajattelee, mutta soimaa sitten itseään stereotyyppisestä ajattelusta. Moni olettaa – väärin – hänenkin olevan absolutisti ihan vain sikhinimen takia. Samppanjan saaminen häissä on joskus yhtä tuskaa.

Mutta ei Aisha myöskään vaikuta päihtyneeltä.

”Joku huusi, että Garfield oli kaatunut tajuttomana maahan”, Aisha sanoo. ”Aloitin heti elvytyksen, mutta tiesin saman tien, ettei siitä olisi mitään apua.”

”Siirsitkö häntä?” Harbinder kysyy.

”Käänsin hänet vain selälleen. En muuta.”

Harbinder kumartuu katsomaan ruumista. Sierainten ympärillä näkyy paakkuina valkoista jauhetta.

”Onko tiedossa, että hän olisi käyttänyt huumeita?” Harbinder kysyy.

Cassie puuttuu puheeseen. ”Ei. Kenestä tahansa muusta sen uskoisi, mutta ei Garysta... hänhän oli terveysfriikki.”

”Niin oli”, Aisha sanoo. ”Aina osallistumassa johonkin hyvän-
tekeväisyysmaratoniin.” Jokin äänensävyssä kertoo Harbinderille, ettei Aisha kuulu Garfield Ricen poliittisiin kannattajiin.

”Onko kukaan muu koskenut ruumiiseen?” Harbinder kysyy.

”Ei”, Aisha sanoo. ”Paitsi ambulanssin henkilökunta. Cassie on pitänyt kaikki muut kirjastossa.”

”Hyvin toimittu”, Harbinder sanoo. ”Rikospaikkatutkijat ovat tulossa. Meidän otettava teiltä sormenjäljet, jotta ne voidaan sulkea pois. Sukunimenne oli?”

”Mitri”, Aisha sanoo.

”Sillä välin voisin jututtaa muita juhlijoita.”

Harbinder kurkistaa vielä oviaukosta ruumiin jalkopäätä. Hajusta tietää heti, että nyt ollaan miestenveissä. Garfield Ricella oli jalassaan vaaleanpunaiset Converse.

Yllättävää.

Kun Harbinder lähtee takaisin kirjaston suuntaan, ulkoa kuuluu kiihtynyttä väittelyä. Harbinder erottaa sanan ”apulaisrehtori” ja vilkaisee Cassieta.

”Archie Flowers”, Cassie sanoo. ”Unohdin hänet kokonaan.”

Virkapukuinen konstaapeli seisoo ovella eikä päästä ohitseeseen silmälasipäistä miestä, joka kaukaakin katsottuna näyttää varmalta oikeuksistaan.

Onko mahdollista unohtaa,
että on tehnyt murhan?
No, tulin kertomaan, että kyllä on.

Kun luokkakokouksessa murhataan nimekäs poliitikko, Lontoon poliisiin juuri ylennetyllä rikoskomisario Harbinder Kaurilla on näytön paikka. Oman mutkansa matkaan tuo se, että yksi epäillyistä on Harbinderin alainen, Cassie Fitzherbert. Vaikuttaa tosin siltä, että koko Cassien vanha kouluporukka salailee jotakin. Luottaa ei voi kehenkään tai mihinkään – omaan muistiin kaikkein vähiten.

Lontoon pimeille kujille sijoittuva murhamysteeri *Särkyneen sydämen murhat* on Harbinder Kaur tutkii -sarjan kolmas osa. Dekkarikuningatar Griffithsin sarja koukuttaa jännittäväällä tunnelmallaan ja persoonallisella päähenkilöllään.

”Huimaavan tasokas mysteeri pitää tiukasti otteessaan, mutta eihän Griffithsiltä mitään vähempää voisi odottaakaan.”

THE GUARDIAN

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-5767-9